

Posudek oponenta bakalářské práce oboru Nutriční terapeut

Název bakalářské práce: Dietní prevence diabetes mellitus 2. typu
Autor práce: Tereza Kafková
Vedoucí práce: MUDr. Milan Flekač Ph.D.
Oponent práce: MUDr. Tomáš Pelcl
Akademický rok: 2019/2020

POSUDEK

Volba tématu

Autorka se v práci zabývá dietní prevencí rozvoje diabetes mellitus 2. typu a zkoumá povědomí o rizikových faktorech u ohrožené části populace (obezita, diabetes v rodinné anamnéze).

Teoretická část

V teoretické práci je velmi pěkně, přesně a obsáhle popsána charakteristika diabetu 2. typu, možné ovlivnění jeho rozvoje dietními a pohybovými opatřeními. Členění teoretické části je logické a přehledné. Použité zdroje obsahují jak české, tak zahraniční publikace. Práce se zdroji je správná a citace přesné. Klíčová slova odpovídají obsahu práce. Autorka prokázala dobré pochopení daného tématu. Následná praktická část má dobrou návaznost.

Praktická část

Formulace cílů práce: *Autorka jasně formulovala cíle práce, které byly přiměřeně náročné.*

Užité metody výzkumného šetření: *Jako metoda šetření byl využit dotazník. Metodika práce je popsána reprodukovatelným způsobem. Použité postupy jsou adekvátní pro zvolené téma.*

Charakteristika zkoumaného souboru:

Použitý soubor se skládal ze 108 respondentů dotazníkového šetření starších 40 let, z čehož 57 respondentů uvedli diabetes v rodinné anamnéze a zároveň měli BMI < 25 (skupina 1), v druhé skupině bylo 51 respondentů s BMI > 25, z nichž někteří měli diabetes v rodinné anamnéze (skupina 2).

Dosažené výsledky, jejich správnost a možnost praktického využití:

Výsledky přinášejí údaje o dietních a pohybových zvyklostech respondentů a úroveň jejich povědomí o rizikových faktorech rozvoje diabetu. Zjištěná data jsou přínosná, ukazují poměrně vysoké povědomí o vlivu obezity, diety a genetiky na rozvoji diabetu, což je dobrý základ pro případnou další preventivní intervenci u této populace a zaměření se na klíčové složky diety a pohybu.

Z dotazníků vyplívají některé zajímavé charakteristiky, které naznačují zdravý životní styl respondentů. Téměř úplná absence konzumace smažených jídel, dále převaha celozrnného pečiva nad necelozrnným je u skupiny s nadváhou a obezitou celkem překvapivá. Více než polovina dotazovaných uvedla konzumaci alkoholu méně než 2x měsíčně, což je na poměry české populace v této věkové kategorii chvályhodné a až překvapivé číslo. Dotaz na konzumaci bílkovin jako samostatné potravinové kategorie byl možná pro respondenty huže

pochopitelný, jelikož přes 10 % respondentů ve skupině 1 uvedlo, že bílkoviny nekonzumují nikdy nebo jen 1x měsíčně, což je poměrně obtížné si dobře představit. Při dotazu na hladinu cukru neuvedlo 25 % respondentů ze skupiny 1 a 47 % ze skupiny 2, že má normální hladinu cukru, přestože všichni respondenti popřeli diagnózu diabetu. Návštěvnost praktických lékařů (88 % ve skupině 1) i přes uváděnou četnou absenci chronických onemocnění je také chvályhodná, až překvapivá. To vše poukazuje na možnost málo reprezentativního vzorku respondentů, nebo jejich nedobrou schopnost pochopit dobře otázky v dotazníku.

Úroveň diskuse:

Diskuse je poměrně obsáhlá, vysvětluje použité metody dotazníkového šetření i řadu z výhod a limitací použité dotazníkové metody i možnost a důvody nereprezentability vzorku.

Splnění cílů:

Autorka splnila vytyčené cíle.

Formulace závěru:

Práce má formulovány závěry jasně a stručně.

Přílohy

Grafická dokumentace a přílohy:

Bakalářská práce obsahuje grafy, tabulky a přiložený dotazník v přiměřené kvalitě

Formální zpracování práce:

Práce na 94 stranách včetně příloh po formální stránce obsahuje všechny náležitosti pro psaní závěrečných prací. Stylistická a jazyková úroveň práce je dobrá, překlepů je jen minimální množství. Text je přehledně a logicky členěný.

Celkové hodnocení práce

Autorka dobře zpracovala povědomí o rizikových faktorech rozvoje diabetu u ohrožených skupin osob. Přinesla nové a někdy až překvapivé výsledky, mírně otázná je reprezentabilita skupiny respondentů.

Kromě těchto nedostatků je práce dostatečně obsáhlá a kvalitní, přináší nové informace, považují ji za přínosnou, umožňuje cílenější nutriční edukaci diabetiků, nyní když máme lepší znalosti o četnosti konzumace jednotlivých složek potravy.

Práce odpovídá / neodpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci:

Doporučení / nedoporučení k obhajobě: práci doporučuji k obhajobě

Práci klasifikuji stupněm výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Otázky a připomínky k obhajobě práce (nutné):

1. Proč měly skupiny do určité míry překryvné charakteristiky – skupina 1 obsahovala ve 100 % osoby s pozitivní rodinou anamnézou diabetu, skupina 2 obsahovala některé osoby (49 %) s pozitivní rodinou anamnézou diabetu také. Nezkreslilo to výsledky?
2. Překvapily vás výsledky z dotazníků ve srovnání s obecnou populací, v konzumaci jednotlivých složek potravy, alkoholu a preventivních prohlídek u praktických lékařů? Jak si je vysvětlíte?

V Praze 18.5.2020

MUDr. Tomáš Pelcl